

A harmadik egyetem ügye.

— «Legkomolyabb kilátásai Szegednek vannak.» —

(Saját tudósítónktól.) Egy Budapesten megjelenő jogi szaklap: *A jogász*, amelyet Erőss Vilmos dr szerkeszt, legutóbbi számában cikk keretében foglalkozik a harmadik egyetem kérdésével. Elősorolja a versengő városokat, közli egyesek áldozatkészségét, majd azt mérlegeli, hogy melyik város egyetem-ügye áll a legpozitívabb alapon. *A jogász* értesülése szerint a versengő városok között a szegedi egyetem ügye eddig a legbiztosabb. Ez a konklúzió annál is inkább örömkökre szolgál, mert egyrészt nem légből kapott, másrészt nem elfogultság diktálta. Ezt legmeggyőzőbben igazolják a cikknek azok a sorai, amelyek szerint az egyetem ügyét nem a városok versenymilliói döntenek el, hanem kizárólag etikai és nemzeti szempontok. „Minden szempont — mondja *A jogász* — az etikai, a nemzeti, az anyagi egyaránt Szeged mellett szól s mi magunk is úgy vagyunk értesülve, hogy a legkomolyabb kilátásai Szegednek vannak a harmadik egyetemre.”

Végül, mint kész bizonyosságot emliti *A jogász* azt, hogy a harmadik egyetem kérdése még a nyár folyamán dűlőre jut.

A cikk egyébként egész terjedelmében a következő:

Nem mulik el nap, hogy hirt ne olvassunk a harmadik, sőt negyedik egyetemről. Természetesen mindig az a város kerül előtérbe, amelyről a hír épen szól. Így vonulnak föl egymásután Kassa, Pozsony, Szeged, Pécs, Debrecen, Arad, Temesvár, mindegyik arra hivatkozik, hogy ő kész a legnagyobb anyagi áldozatokra, azonkívül, hogy nemzeti és egyéb szempontok is mellette szól.

Legutóbb Kassa, Pozsony és Szeged beszélgetett magáról. Az egyik „megbízható” értesülés szerint jelenleg oly irányban folynak tárgyalások, hogy egyelőre két egyetem állítások föl: Pozsonyban és Kassán. Sőt e hírforrás szerint a miniszter és Kassa város tanácsa között bizalmas tárgyalások folytak, melyeknek eredményeként a kultuszminiszter utasította volna Kassa város főmérnökét, hogy a följajánlott telkekről és a létesítendő épületekről kimutatást készítsen s azokat sürgősen terjeszse föl.

Pozitívabb alapon áll a pozsonyi hír, amely szerint Bartal Aurél főispán elnöklésével értekezletet tartottak a harmadik egyetemnek Pozsonyban leendő föllállításá érdekében. A kultuszminiszter ugyanis fölszólította a várost, tegyen előterjesztést arra nézve, mennyivel volna hajlandó hozzájárulni az esetleg ott létesítendő egyetemhez. Az értekezlet kimondotta, hogy a város már 1906-ban egy millió koronát ajánlott föl az egyetem céljaira s most azt fogja javasolni a közgyűlésnek, hogy az egyetem föllállítása esetén a telek céljaira újabb két milliót engedélyezzen, ezefelül a Gyurkovics-féle egyetemi alapítvány 800,000 koronát kitevő összege is számításba jöhet. A meglévő kórházak, könyvtárak, muzeumok, éremgyűjtemények, régiségtárak, értékek megközelítik a tízmillió koronát.

Legpozitívabb alapokon mozog azonban a szegedi egyetem ügye, mert ennek érdekében már magában a kultuszminisztériumban, Zichy János gróf kultuszminiszter elnöklete alatt folyt le egy bizalmas értekezlet, amelyen Szeged és környékének számos előkelő képviselője jelent meg. Részt vettek ezen az értekezleten: Cicatricis Lajos főispán, Lázár György dr, királyi tanácsos, polgármester, Glattfelder Gyula csanádi püspök, Kelemen Béla, a város képviselője, Gaál Endre dr tanácsnok, várhelyi Rózsa Izsó dr, a szegedi ügyvédi kamara elnöke, Návay Lajos valóságos belső titkos tanácsos, Tallián Béla valóságos belső titkos tanácsos, Rónay Jenő és Reök Iván képviselők.

Lázár György terjesztette elő a város képviselőtestületének határozatát, amely szerint körülbelül tizenkét millió korona értékben járul a város a létesítendő egyetem költségeihez. Kifejtette, hogy az óriási anyagi áldozaton kívül nemzeti szempont is a vidék legnagyobb magyar városa mellett szól. Glattfelder Gyula, Návay Lajos beszéltek ezután, kérve a minisztert, hogy Szeged javára döntsön. Az ankéton Balogh Jenő dr kultuszminiszteri államtitkár is részt vett.

Nem érdektelen az a verzió sem, amely szerint egyelőre két csonka egyetemet állítanak föl, egyik Szegeden s egyet Debrecenben. Szeged a jogi fakultáson kívül orvost is kapna, míg Debrecenben a meglévő főiskolát gazdasági és teljes bölcsészeti fakultással egészítenék ki.

Ime rövid időközökben ennyi különféle hír és tárgyalás a harmadik egyetem dolgában, holott ezt a fontos kérdést nem tárgyalások, hanem a kormány erre irányuló határozott akaratára dűnheti el csupán.

Kifejtettük már e helyütt, hogy az új egyetem hova állítását nem a versengő városok fölszólított milliói, hanem kizárólag etikai és nemzeti szempontok döntenek el csupán. Semmiféle egyetemet nem lehet nyolc és tíz millióból fentartani, ide sokkal több pénz kell, annyi pénz, amennyivel a versengő városok együtvéve sem rendelkeznek annyit áldozni egyedül az állam tud s egyedül neki is kell áldoznia.

Minden szempont, az etikai, a nemzeti, az anyagi egyaránt Szeged mellett szól s mi magunk is úgy vagyunk értesítve, hogy a legkomolyabb kilátásai Szegednek vannak a harmadik egyetemre.

Egy már most bizonyos s ez az, hogy a harmadik egyetem kérdése még a nyár folyamán dűlőre jut.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

Színházi műsor.

„ 9 kedd	A tanítónő, színmű. Fenyvesi Emil vendégfölléptével, bérlet-szünet.
„ 10 szerda	Cigányszerzem. Operett. (Békefi-pár bucsufölléptével. Páratlan 3/5-os bérlet.)
„ 11 csütörtök	Az államtitkár ur, vigjáték. Fenyvesi Emil vendégfölléptével, bérlet-szünet.
„ 12 Péntek	Denevér. Operett. (Gallovich Jenőné vendégfölléptével. Pesti Kálmán bucsuja Páros 1/3-os bérlet.

* **A Trilby Fenyvessy Emillel.** A *Trilby* még csak nem is irodalmi fércmű, majdnem nagyobb becstelenség ezt a darabot „irodalmi”-nak nevezni, mint megírni. Hogy ma újra fölvonultatták előttünk ezt a hipnotizálásban szédülő mozi-drámát, megbocsájtsuk, mert bizonyára Fenyvessy választott így, aki azt hitte, hogy ebben a darabban valami kiváló színészt produkál. Hát produkált produkciót. Ebben nagy volt. De csak a körvonalát adta annak a színésznek, aki hozzánk közelálló, mifajta embereket is elragadó igazságokkal játszik meg. Az előadás többi részében csapni valóan rossz volt, bűnösen téves a szereposztás, ezek az emberek ma mozi-emberek sem voltak. Éljen a mozi!

* **Állandó színházak.** Aradon Szendrey színházgató a komoly téli szezon után könnyebb szórakozáshoz akarja juttatni a közönséget és ezért színtársulatának egy havi szabadságideje alatt nívós artista-mutatványokból állítja össze a műsorát. Ahogy véget ér a téli szezon, nyomban megkezdődnek a nyári színházban az attrakciós mutatványok. Ez van Aradon, de nincs Szegeden. Arad kisebb színházlátogató közönséggel rendelkezik, mint Szeged és mégis megcsinálták az állandó színházat. Szegeden is beígérték már majd évtizedekkel ezelőtt az állandó színházat, ami azonban itt mindeddig csak korteszelszó tudott lenni. Szegeden mindent ígérnek az igazgatók, amíg — jelöltek. Amint igazgatók lesznek, fukarkodni kezdenek az — ígéretekkkel is. Amint a szegedi példa bizonyítja. Hát még a tettekkel!

A Ház üléseinek ideje. Képviselők körében fölmerült hétfőn az az ötlet, hogy a képviselőházi ülések idejét meg kellene változtatni. A Ház ülései most délelőtt tíz órától délután két óráig tartanak. Most az az óhajítás merült föl, hogy az ülések beosztását és idejét akként változtassák meg, hogy hetenkint négy ülés legyen, még pedig kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken, viszont azonban az ülések ne délelőtt tíztől kettőig, hanem tíztől délután négy óráig tartsanak. Ezzel a beosztással hetenkint ugyanannyi idő jutna a képviselőház munkájára, mint jelenleg, a képviselők azonban mégis hetenkint három szabad nappal rendelkeznének. Az időbeosztás csak a nyári időszakra terjedne ki, vagyis az volna a célja, hogy a hosszú véderővita idején is lehetővé tegye a Ház tagjainak kötelességük teljesítését s magándolgaik elintézését is.

A mexikói elnök lemond. Mexikóból jelentik: Diaz köztársasági elnök manifesztumban kinyilatkoztatja, hogy szándéka van visszalépni állásától, mielőtt a béke ismét helyreáll.

A trónörökös Budapesten. Ferenc Ferdinánd királyi herceg vasárnap délután fél kettőkor Bécsből Budapestre érkezett és két órával később a szerémségi Kupovinba utazott sasvadászatra. A keleti pályaudvaron Buda Dezső dr főkapitány, Ofner József államvasuti jobbpárti üzletvezető és Bóczán Elemér állomásfőnök fogadta. A trónörökös rövid ideig szalonkocsijában maradt, ahol levelezését intézte el, azután Karátsonyi Jenő gróf látogatását fogadta. Majd a gróf társaságában elhagyta a pályaudvart. A kijárat közelében megszólította a főkapitányt:

— Nos, megint itt vagyok — szölt.

— A főváros közönsége mindig hódolattal és szeretettel várja fenségedet — felelte a főkapitány.

— Menjünk egy kicsit kocsikázni — mondotta a trónörökös.

Egy kétfogatu bérkocsira ült a trónörökös. Mellette Rummerskirch báró udvarmester foglalt helyet. A főkapitány másik kocsin követte. A királyi herceg a Városligetbe hajtatott. Az Iparcsarnok előtt lévő nagy parkozott térségen leszállt a kocsijáról és gyalogosan sétált a főkapitánynyal. A séta után visszatért a pályaudvarra. Az udvari váróteremben az állomásfőnökkel beszélgetett. A trónörökös a perronon még megszólította Csátury Frigyes, a Dunai Gőzhajós Társaság vezérigazgatóját, aki tudatta vele, hogy a *Zrinyi* nevű gőzöst rendelkezésére bocsátotta a társaság a Zimonyból Kupovinba való átkelésre. A királyi herceg három óra husz perckor utazott tovább. — *Zimonyból* jelentik: Tegnap az esti gyorsvonattal ideérkezett a trónörökös és a *Zrinyi* hajóra szállt. Bár késő este volt már, zuhogott az eső, a hajóállomáson mégis nagy közönség zsivírozott a királyi hercegnek. A kupovini vadászat szerdáig tart, amikor a trónörökös visszatér Budapestre. — *Bécsből* jelentik, hogy Ferenc Ferdinánd királyi herceg vadászkirándulása után Budapestre jön, ahol több napig marad és feleségével együtt részt fog venni több udvari ünnepeken. Ez alkalommal újra fogják rendezni a királyi herceg feleségének udvari rangját.

A költségvetés. A képviselőház pár nap alatt befejezi a földmívelési tárca tárgyalását s áttér a honvédelmi költségvetés tárgyalására. A földmívelési vita során még egyszer fölszólal Serényi Béla gróf miniszter, hogy az újabb tett észrevételekre válaszoljon. A honvédelmi tárca után a kereskedelmi, majd a kultusköltségvetés, végül az igazságügyi tárca kerül tárgyalásra.

A honvédelmi miniszter Bécsben. Hazai Samu honvédelmi miniszter tegnap este Bécsbe érkezett.